CONCEPT-
FENOMENENLIJST

TOESLAGEN

Fraudepatroon: Kinderopvangtoeslag (KOT) Geen eigen bijdrage		
Beschrijving	Aanvragers dienen een aanvraag kinderopvangtoeslag in, zonder dat ze kosten hebben gemaakt voor kinderopvang en zonder een schenkingsovereenkomst te zijn aangegaan met het gastouderbureau.	
Probleem	Ernst	Groei in het aanbieden van 'gratis kinderopvang' door gastouderbureau's. Urgentie in verband met de recente uitspraak van de RvS mbt de [redacted]
	Urgentie	Urgentie in verband met de recente uitspraak van de RvS mbt de [redacted]
Oorzaak	Aanleiding	Het gastouderbureau faciliteert in het verstrekken van gratis kinderopvang op onrechtmatige wijze.
	Tekortkoming	De wet biedt ruimte voor een schenkingsconstructie. Zonder deze goed vast te leggen is er echter geen recht.
Detectie	Gastouderbureaus selecteren die deze vorm van gratis opvang faciliteren en de betrokken aanvragen beoordelen op contracten en betaalbewijzen.	
Preventie	Schenkinscontructie in deze context onmogelijk maken of de te maken opvangkosten (met name de eigen bijdrage) duidelijker vastleggen in de wet.	
Aanpak	In slechts een aantal gevallen uitgevoerd in samenhang met andere fraudesignalen [redacted]. Op basis van de uitspraak van de Rvs mbt [redacted] kan dit breder ingezet worden.	
Samenloop	Er is mogelijk helemaal geen opvang genoten.	
Facilitators	In samenwerking met de branche zouden we opvanginstelling op hun rechten en plichten kunnen wijzen en deze vorm fraude kunnen voorkomen.	

Fraudepatroon: Kinderopvangtoeslag (KOT) geen opvang		
Beschrijving	Aanvragen waarbij kinderopvangtoeslag wordt aangevraagd voor iegen kinderen maar waarbij feitelijk geen kinderopvang wordt genoten (blijkt bij navraag kinderopvanginstelling) en vals jaaropgaven worden ingediend	
Probleem	Ernst	Tussen de 60 a 70% van de gevallen waarbij fraude wordt geconstateerd ziet op voornoemde situatie (% waarbij ook nog gebruik gemaakt wordt van vervalste jaaropgaven is aanzienlijk lager)
	Urgentie	Structureel misbuik altijd urgent
Oorzaak	Aanleiding	• Deze vorm van fraude is nog mogelijk omdat er niet standaard een overeenkomst moet worden overgelegd en er niet standaard betaalbewijzen worden opgevraagd. Meestal blijkt na opvangen van deze stukken vrijwel direct dat er sprake is van oneigenlijk gebruik
	Tekortkoming	• Nog lang niet in alle gevallen worden jaaropgaven van de instelling vergeleken met de jaaropgaven die aanvragers indienen
Detectie	• Zie hiervoor	
Preventie	• Zoveel mogelijk geautomatiseerd gegeven uitwisselen met kinderopvanginstellingen, bij geringste twijfel overeenkomsten en betaalbewijzen opvragen (wellicht standaard, is er arbeidsintensief)	
Aanpak	• Er vindt al steeds meer geautomatiseerde gegevensuitwisseling plaats met instellingen en wordt in individuele gevallen ook steeds vaker verzocht om stukken om aanspraak op kinderopvangtoeslag aan te kunnen tonen	
Samenloop	• Ook bij gastouderopvang komst situatie veelvuldig voor dat er geen opvang wordt genoten> Bijkomend probleem daarbij is dat de betrokkenpartijen, gob, gastouder en vraagouder, allen hetzelfde belang hebben: zoveel mogelijk aanvragen levert het meeste op.	
Facilitators	• voor de laatstgenoemde categorie geldt dat de gastouderbureau's als zodanig kunnen worden aangemerkt.	

Fraudepatroon: Zorgtoeslag, aanvragers die niet (meer) zorgverzekerd zijn		
Beschrijving	Aanvragers dienen een aanvraag zorgtoeslag in terwijl ze niet zorgverzekerd zijn, of laten een aanvraag zorgtoeslag doorlopen terwijl ze niet meer zorgverzekerd zijn.	
Probleem	Ernst	Ongeveer 30.000 aanvragen per jaar, waarmee een bedrag gemoeid is van circa 15 miljoen euro. Zorgtoeslag zou verstrekt kunnen worden aan gedetineerden of inmiddels vertrokken arbeidsmigranten.
	Urgentie	Zeker binnen de groep arbeidsmigranten is er veel politieke aandacht. Je wilt echter in alle voorkomende gevallen onterechte betalingen voorkomen.
Oorzaak	Aanleiding	Aanvragers zetten hun toeslag niet stop zodra hun zorgverzekering stopt en anderen verzekeren zich niet en vragen wel zorgtoeslag aan.
	Tekortkoming	Doordat de gegevens van CVZ pas na 3 maanden betrouwbaar genoeg zijn om de stopzetting door te voeren is het niet mogelijk voor het verstrijken van de termijn van 3 maanden geautomatiseerd te stoppen.
Detectie	De zorgtoeslagaanvragers worden elk kwartaal vergeleken met de gegevens van CVZ	
Preventie	Communicatie naar buitenlandse studenten is inmiddels ingezet. Mogelijke preventie: uitzendbureaus die veel gebruik maken van arbeidsmigranten benaderen	
Aanpak	Elk kwartaal worden de aanvragen vergeleken met het CVZ bestand. Als een aanvrager of partner niet zorgverzekerd blijkt te zijn wordt de toeslag stopgezet of aangepast.	
Samenloop	Nog geen samenloop met andere patronen vastgesteld	
Facilitators	In veel gevallen innen uitzendbureaus de zorgtoeslag voor de arbeidsmigranten waarvoor zij bemiddelen, zij vragen de zorgtoeslag ook aan.	

Fraudepatroon: Toeslagen, alle middelen, Slechte Schatters		
Beschrijving	• • Het bewust te laag opgeven van het inkomen om zo een hogere toekenning te ontvangen	
Probleem	Ernst	• in 2012 waren er 39.000 aanvragers die gebruik maakten van deze constructie
	Urgentie	• Urgentie vanwege groei, potentie of tijdstip
Oorzaak	Aanleiding	• Geen directe koppeling tussen inkomens Blauw/Rood.
	Tekortkoming	• Fouten in regelgeving en/of procedures.
Detectie	• Inkomensgegevens per aanvrager/huishouden.	
Preventie	• Koppeling van VIA aan inkomensbestanden Toeslagen, zodat er een accuratere schatting van het inkomen kan worden geïmplementeerd door B/Toeslagen zelf.	
Aanpak	• Periodieke acties met vervolg-monitoring van gesignaleerde overtreders. Van de 40.000 gevallen 39.000 gestopt & teruggevorderd. (hitrate 97,5%).	
Samenloop	• Inkomen heeft direct invloed op alle Toeslagen. HT, ZT, KOT & KGB.	
Facilitators	• In bewerking	

Fraudepatroon: Georganiseerde onterechte aanvragen KOT zonder kinderen of opvang (MOEU–landers)		
Beschrijving	Georganiseerde aanvragen kinderopvangtoeslag van "moelanders" waarbij geen sprake is van eigen kinderen en geen kinderopvang	
Probleem	Ernst	Er is een groei geconstateerd in aanvragen waarbij geen ouder kind relatie is en waarbij tevens geen daadwerkelijke opvang genoten wordt.
	Urgentie	Door de georganiseerdheid alsmede de moelander problematiek urgent
Oorzaak	Aanleiding	Recente fraudemelding
	Tekortkoming	Niet ingebouwde selectieregel
Detectie	• risicoselectie	
Preventie	• Beoordelen bij nieuwe aanvragen en mutaties	
Aanpak	• Inmiddels ingeregeld bij de risicoselectie	
Samenloop	Geen opvang, moelanderproblematiek	
Facilitators	• Het LRK, doordat dit openbaar is kan een ieder willekeurig een opvang aangeven in de aanvraag zonder verder contact met een kinderopvanginstelling	

Fraudepatroon: Onterechte aanvragen HT door meerdere personen op zelfde adres zonder er feitelijk te wonen (door MOEU-lander)		
Beschrijving	Er wordt huurtoeslag aangevraagd waarbij veel personen op hetzelfde adres in de GBA zijn ingeschreven, wonen er feitelijk niet, geven hoge huren op, standaardcontracten, laag of geen inkomen	
Probleem	Ernst	In bewerking
	Urgentie	In bewerking
Oorzaak	Aanleiding	In bewerking
	Tekortkoming	In bewerking
Detectie	• In bewerking	
Preventie	• In bewerking	
Aanpak	• In bewerking	
Samenloop		
Facilitators	• In bewerking	

Fraudepatroon: Onterechte aanvragen ZT (MOEU-landers)		
Beschrijving	Onterechte aanvragen voor de zorgtoeslag, terwijl er geen sprake is van een zorgverzekering.	
Probleem	Ernst	
	Urgentie	In bewerking
Oorzaak	Aanleiding	In bewerking
	Tekortkoming	In bewerking
Detectie	• In bewerking	
Preventie	• In bewerking	
Aanpak	• In bewerking	
Samenloop		
Facilitators	• In bewerking	

Fraudepatroon: Onterechte aanvragen KOT mv bij KOI onbekende kinderen en valse jaaropgaven		
Beschrijving	Aanvragen waarbij bij kinderopvangtoeslag wordt aangevraagd voor eigen kinderen, maar deze kinderen zijn niet bekend bij de kinderopvanginstelling: jaaropgaven worden valselijk opgemaakt door aanvrager zelf	
Probleem	Ernst	
	Urgentie	In bewerking
Oorzaak	Aanleiding	In bewerking
	Tekortkoming	In bewerking
Detectie	• In bewerking	
Preventie	• In bewerking	
Aanpak	• In bewerking	
Samenloop		
Facilitators	• In bewerking	

VOOR DEZE ZIE "KINDEROPVANGTOESLAG (KOT) GEEN OPVANG"

Fraudepatroon: Onterechte aanvragen KOT door gastouders mmv gastouderbureau		
Beschrijving	Aanvragen waarbij feitelijk geen kinderopvang via een gastouderbureau plaatsvindt waarbij het gastouderbureau "meewerkt": het aantal uren waarvoor aangevraagd wordt is hoog terwijl dit praktisch onmogelijk is gelet op het feit dat de gastouder ook nog werkzaam is in dienstverband	
Probleem	Ernst	Vergelijkbaar met geen of gratis opvang
	Urgentie	Structureel probleem wat al enige tijd speelt en om oplossing vraagt, zal gaan leiden tot vragen.
Oorzaak	Aanleiding	Het voordeel voor meerdere partijen. Vraag-e gastouder en het gastouderbureau hebben voordeel bij het claimen van meer uren. (samenspanning)
	Tekortkoming	Niet beschikbaar zijn van urenstaten voor controle bij BD alsmede het niet vergelijken van andere activiteiten van de gastouder
Detectie	• Beoordelen van de GGD van de urenstaten en resultaten doorgeven aan BT alsmede beoordelen mogelijke opvanguren van de gastouder.	
Preventie	• Dossiervorming bij GOB van nevenactiviteiten van de gastouder ter beoordeling van de GGD	
Aanpak	• Beoordelen urenstaten en mogelijke nevenactiviteiten van e gastouder door GGDF in samenspraak met BT. Onderzoeken ter plaatse door GGD en BT gezamenlijk	
Samenloop	Geen opvang genieten	
Facilitators	• Het gastouderbureau	

Fraudepatroon: Toeslag op rekening derde laten storten / Nep Identiteitsfraude		
Beschrijving	Aanvragen waarbij toeslag wordt aangevraagd waarbij de toeslag naar het rekeningnummer van een ander persoon gaat, vervolgens claimt de aanvrager dat er sprake is van identiteitsfraude:zowel georganiseerd als individueel	
Probleem	Ernst	Moeilijk te onderkennen of er daadwerkelijk sprake is van een slachtoffer
	Urgentie	Begint meer en meer op te komen nu invordering actiever wordt. Gaat meer bekendheid geven wanneer geen maatregelen getroffen worden
Oorzaak	Aanleiding	Actievere rol van de invordering
	Tekortkoming	Beoordelen van slachtoffer is moeilijk. Kans op ten onrechte aanmerken als niet slachtoffer waardoor politieke vragen komen
Detectie	• Beoordeling middels IP adressen	
Preventie	• Sedert mei 2013 bij BT mogelijk middels IP beoordeling	
Aanpak	• Zie hiervoor	
Samenloop	ID fraude	
Facilitators	• De openbaarheid van het LRK	

Fraudepatroon: Toeslagaanvragen verschillende BSN's uitkeren op hetzelfde rekeningnummer		
Beschrijving	Toeslagen aanvragen van verschillende bsn's waarbij de betalingen alleemaal naar een rekeningnummer gaan	
Probleem	Ernst	Komt relatief veel voor bij ID fraudezaken
	Urgentie	Hoog, detecteerd fraudezaken in vroeg stadium
Oorzaak	Aanleiding	Diverse fraude zaken waaronder EDD
	Tekortkoming	Controle in de actualiteit op storten van gelden van meerdere sofinummers op 1 rekening
Detectie	• Queries op wijzigen rekeningnummer bij of net na de aanvraag, alsmede controle bij storten van gelden van meer dan x sofinummers op een rekening	
Preventie	• 1 reknr. (1 januari 2014)	
Aanpak	• Controle op naw gegevens reknr en ip adres.	
Samenloop	ID fraude	
Facilitators	•	

Onterecht verkrijgen digitale identiteit (GBA-fraude)		
Beschrijving	• Men laat (met behulp van ogenschijnlijk juiste gegevens) zich in de GBA inschrijven (met het voornemen) zich in Nederland te vestigen. Met deze (voorlopige) inschrijving wordt eigen rijbewijs voor een Nederlands rijbewijs omgeruild, een bankpas aangevraagd en een DigID verkregen. • Vervolgens worden met deze identiteit toeslagen aangevraagd, terwijl men feitelijk niet in Nederland verblijft • Ook worden andere uitkeringen aangevraagd en AOW-rechten opgebouwd op basis van onjuiste dienstbetrekking	
Probleem	Ernst	• Vermoeden: omvang onbekend, impact groot
	Urgentie	• Urgentie Hoog, vanwege imago overheid, beleving burger
Oorzaak	Aanleiding	• Veel meldingen en constateringen
	Tekortkoming	• In- en uitschrijvingsprocedure GBA, awareness bij overheid, onvoldoende herstelmogelijkheden (intrekken BSN en/of DigiD moeilijk)
Detectie	• Controle op daadwerkelijke aanwezigheid op opgegeven adres; • Controle op daadwerkelijk inkomen; • Vergelijken gegevens met andere bronnen (zowel overheid als privaat); • Vergelijken gegevens met bronnen buiten Nederland • Alertheid bij inschrijven in GBA; • Betaling op beperkt aantal bankrekeningen • Patroonherkenning bij bezoek overheids- en/of toeslagenportaal	
Preventie	• Registreren registratienummer land van herkomst om navraag te kunnen doen • Verdere verbetering kwaliteit GBA en afgeleide registraties; • Voorlichting	

Aanpak	• Controle bewoning;
	• Gebruik GBA-signaal “adres in onderzoek” versnellen
	• Gezamenlijke aanpak en behandeling fraudegevallen (ook al bij twijfel)
	  • Intrekken / blokkeren BSN en DigiD
	  • Stoppen toeslagen en uitkeringen
	  • Intrekken AOW-opbouw
	• Onderzoek naar facilitators
	• Fysieke benadering
	  • baliebezoek inzetten;
	  • bij OTP brede insteek kiezen
	• Bij inschrijving tonen “attest van uitschrijving” -> EU-brede aanpak
	• Aanscherpen controle op bankrekeningnummers	

Samenloop	• Fake dienstbetrekking • Uitkeringsfraude • Kinderbijslagfraude	
Facilitators	• Niet bekend -> administratiekantoren ??	

Fraudepatroon: Identity Hijacking		
Beschrijving	De (digitale) identiteit van een persoon wordt misbruikt om een toeslag aan te vragen. Dit kan door het opvoeren van (iemands anders) kinderen bij aanvragen KOT, het doorgeven van een wijziging namens een ander via balie of beltel	
Probleem	Ernst	• Vermoeden: in omvang beperkt, impact beperkt
	Urgentie	• Urgentie Hoog, vanwege imago overheid, beleving burger
Oorzaak	Aanleiding	• Diverse meldingen en constateringen
	Tekortkoming	• Onvoldoende gebruik beschikbare controle mechanismen
Detectie	• Controle (geautomatiseerd) op bewoning en relaties • Patroonherkenning bij bezoek overheids- en/of toeslagenportaal • Betaling op beperkt aantal bankrekeningen	
Preventie	• Verdere verbetering kwaliteit GBA en afgeleide registraties; • Voorlichting	

Aanpak	• Aanscherpen (geautomatiseerde) controles
	• Onderzoek naar facilitators
	• Fysieke benadering
	  • baliebezoek inzetten;
	  • bij OTP brede insteek kiezen
	• Aanscherpen controle op bankrekeningnummers	

Samenloop	• Niet bekend	
Facilitators	• Niet bekend -> administratiekantoren ??	

Fraudepatroon: Identiteitsdiefstal		
Beschrijving	• De (digitale) identiteit van een persoon wordt gestolen. Dit kan via phishing, hengelen, postbedrijven, etc.	
Probleem	Ernst	• Vermoeden: in omvang klein, impact groot
	Urgentie	• Urgentie Hoog, vanwege imago overheid, beleving burger
Oorzaak	Aanleiding	• Diverse meldingen en constateringen
	Tekortkoming	• Awareness bij burger, idem overheid, etc
Detectie	• In bewerking	
Preventie	• In bewerking	
Aanpak	• In bewerking	
Samenloop	• In bewerking	
Facilitators	• In bewerking	

VOOR DEZE ZIE "IDENTITY HIJACKING"

Fraudepatroon: Onterechte inschrijving meerlingen (GBA-fraude)		
Beschrijving	• Men laat een meerling in de GBA inschrijven door gebruik te maken van identiteitspapieren waarin de naam van de vader en/of de moeder wordt gebruikt. Over het algemeen betreft het twee-eiige tweelingen (M/V) •	
Probleem	Ernst	• Vermoeden: in omvang beperkt, impact groot
	Urgentie	• Urgentie Hoog, vanwege imago overheid, beleving burger
Oorzaak	Aanleiding	• Een aantal constateringen
	Tekortkoming	• Awareness bij burger, idem overheid, etc
Detectie	• In bewerking	
Preventie	• In bewerking	
Aanpak	• In bewerking	
Samenloop	• In bewerking	
Facilitators	• In bewerking	

VOOR DEZE ZIE "ONTERECHT VERKRIJGEN DIGITALE IDENTITEIT (GBA-FRAUDE)"
aandachtspunt: controle op inschrijven baby's ivm gevolgen op termijn

B/CA

Fraudepatroon: Diefstal terfo's (teruggave formulieren)-		
Beschrijving	Terfoformulieren worden verzonden als van een BSN geen bankrekeningnummer is geregistreerd in BRG (Beheer Rekening Gegevens). Terfo's zijn makkelijk herkenbaar door de roze kleur van het papier waarop deze worden afgedrukt. Via het venster in de enveloppe is de kleur zichtbaar. Fraudeurs (w.o.postbezorger(s)) stelen terfobrieven en wijzigen het bankrekeningnummer waarop door BD wordt uitbetaald Op retourontvangen ontvangen Terfo's zit geen inhoudelijke check en geen voorbevestigingsprocedure Deze werkwijze kan zich ook voordoen in situaties waarin de terfobrieven voor het grijpen liggen (postkratten, maar ook studentenhuizen en niet afgesloten postbussen in flats bijv) Uit een recent onderzoek van de FIOD bleek, dat ten minste 1 niet-rechthebbende bij Sandd werkzaam was. Dat er bij de niet-rechthebbende ca. 80 enveloppen van de belastingdienst werden aangetroffen, die voor de helft bestonden uit terfobrieven. Er zijn verdenkingen van netwerken, waarbij gestolen terfo's gecashed worden.	
Probleem	Ernst	Hoewel het in één specifiek geval om ruim 50 bankrekeningnummers handelde, leverde een query op GAS 466 uitbetalingen op. Een deel van de fraude is dus niet bekend. Het gaat in dit geval om een bedrag van PM, potentieel belang PM. Levert een behoorlijke imagoschade op voor de belastingdienst Postbezorging door Sandd is een zwakke schakel
	Urgentie	Hoog, omdat er nog steeds dergelijke posten wordt gemeld
Oorzaak	Aanleiding	Terfobrieven zijn herkenbaar voor fraudeurs De procedures bij Sandd zijn niet veilig genoeg Kratten post van Sandd worden niet altijd persoonlijk overhandigd . Kratten blijven onbeheerd buiten staan, soms een dag lang.
	Tekortkoming	Onvoldoende naleving van kwaliteitsnormen door distributeurs. Er wordt gelegenheid gegeven tot stelen van waardepapieren
Detectie	Bij de afdeling TOR bij B/CA is een vangnet ingeregeld, waardoor meldingen van slachtoffers worden doorgezonden naar backoffice fraudeloket Sorteren rekeningnummers en namen niet-rechthebbenden Queriën op GAS	
Preventie	Betere afspraken met Sandd Wijzigen kleur van de Terfobrief *of* Geen Terfobrieven meer versturen, andere procedure inregelen om burgers en bedrijven bankrekeningnummers te laten registreren	
Aanpak	Overleg met Sandd op MT-niveau (heeft inmiddels plaatsgevonden), aandacht voor veiligheid en integriteit Er is voor gekozen geen Terfobrieven meer te verzenden maar een brief te zenden naar de burger of het bedrijf waarin gevraagd wordt op digitale wijze in het persoonlijk domein het bankrekeningnummer waarop moet worden uitbetaald te registreren. Authenticatie vindt plaats d.m.v. DigiD (burgers) of gebruikersnaam/wachtwoord (bedrijven). Realisatiedatum is nog niet bekend. Risico-analyses uitvoeren op rekeningnummer administratie (BRG)	

Samenloop	-
Facilitators	Postbezorgers, medewerkers post-distributiecentra

DOUANE

Fraudepatroon: Accijnsfraude alchohol door GG's - FK		
Beschrijving	Na afgifte van de accijnsvergunningen worden in korte tijd grote hoeveelheden alcoholische dranken vanuit het buitenland (België, Duitsland en Frankrijk) onder schorsing van accijns door de geregistreerd geadresseerden (GG's) ontvangen. Met deze ontvangst zijn de Nederlandse GG's accijns verschuldigd. Men doet bijvoorbeeld voor maar één zending aangifte, echter het betalen van accijns blijft opzettelijk achterwege of men doet in het geheel geen aangifte.	
Probleem	Ernst	Het nadeel kan heel snel oplopen. We kennen een geval met 500 zendingen bier en een nadeel van circa PM.
	Urgentie	
Oorzaak	Aanleiding	Vanwege het ontbreken van een koppeling tussen de diverse systemen duurt het enige tijd voordat dit ontdekt wordt. Vervolgens wordt geconstateerd dat de veroorzakers van de ontstane schade al weer zijn verdwenen.
	Tekortkoming	Zie hierboven
Detectie	Zodra een afzender in EMCS een zending c.q. e-AD valideert op een GG in Nederland kan dit bij een goede ontsluiting van EMCS gesignaleerd worden want de gegevens van het e-AD (de goederentransactie) komen beschikbaar voor de Nederlandse autoriteiten. Betekent wel dat Nederland deze functionaliteit in EMCS (middels FS-NL) moet worden ingebouwd.	
Preventie	Vergunningafgifte en vergunningbeheer speelt hierbij een rol. Doel: onderkennen dat een GG wordt opgezet (vergunningafgifte) of overgenomen (vergunningbeheer) met als doel als katvanger te gaan dienen. Als vergunning niet kan worden geweigerd of worden ingetrokken bij overname bestaande GG door katvanger moet men vanuit EMCS monitoren. De optie die ook overblijft is een meer actief/preventief beleid op gebied van de zekerheid. Denk daarbij aan systeem waarbij zendingen op een GG door een afzender alleen kunnen worden gevalideerd in EMCS indien er een voldoende niveau van zekerheid is.	
Aanpak	Aanpassen EMCS (FS-NL) en aanpassing aangiftemethodiek middels wetswijziging.	
Samenloop		
Facilitators	• In bewerking	

Fraudepatroon: Accijnsfraude alchohol door niet-uitvoer buiten de EU - FK		
Beschrijving	Men doet aangifte ten uitvoer voor een partij alcoholische dranken opgeslagen in een AGP. De alcoholische dranken worden vervolgens onder schorsing van accijns met een e-AD uitvoer en onder de douaneregeling uitvoer naar het Verenigd Koninkrijk vervoerd en vanuit daar zouden zij op papier buiten de EU worden gebracht via het kantoor van uitgang. Echter de betreffende partij wordt daadwerkelijk nooit uitgevoerd, hetzij gaan andere goederen uit (bijvoorbeeld papier) of het document wordt voorzien van een vervalste afmelding. Deze casus komt ook voor waarbij tussentijdse verwisseling van de containers in het Verenigd Koninkrijk heeft plaatsgevonden. (Deze methodiek is ook met sigaretten toegepast.) De alcoholische dranken zijn vermoedelijk in het Verenigd Koninkrijk geconsumeerd.	
Probleem	Ernst	Het is bijzonder lastig om aan te geven wat het nadeel is. De bewaking op het uitgaan c.q. de daadwerkelijke uitvoer is vanuit de accijnsregelgeving belegd bij het douanetoezicht (m.n. ECS). Nog los van de vraag of de goederen wel feitelijk zijn uitgegaan indien alle formele procedures bij het kantoor van uitgang zijn gevolgd en er dus een bericht exit results komt naar het kantoor van uitvoer in Nederland met als resultaat een confirmation of exit, is er ook nog de procedure alternatief bewijs binnen ECS. De confirmation of exit is voor de vergunninghouder AGP als deze betrekking heeft op de bij hem vertrokken zending het alternatief bewijs voor de uitvoer. Vervolgens gaat de AUA (administratieve unit accijns) op basis van deze confirmation of exit in EMCS het e-AD uitvoer afmelden. Overigens is aan een confirmation of exit niet te zien of deze is gebaseerd

		op alternatief bewijs. Mocht later blijken dat het alternatief bewijs niet kan dienen dan is voor de accijnsregelgeving het leed al geschied.
	Urgentie	In bewerking
Oorzaak	Aanleiding	Bij uitvoer van accijnsgoederen vanuit een AGP/Belastingentrepot en onder schorsing van accijns zijn de procedures vanuit de accijnsregeling en de douaneregelgeving onvoldoende op elkaar afgestemd. De feitelijke aansluiting tussen EMCS en DSU/ECS is, overigens EU-breed, zeer problematisch.
	Tekortkoming	In bewerking
Detectie	Substitutiecontrole. Bij uitvoer van accijnsgoederen moet dit aangestuurd worden vanuit de douaneprocedures/-systemen. Aansturing van de substitutiecontrole moet komen vanuit de risico-analyse vanuit EMCS. Bijvoorbeeld middels signalering van het valideren van een e-AD uitvoer door risicovolle vergunninghouders.	
Preventie	In geval sprake is van de uitvoer van accijnsgoederen vanuit een accijnsschorsingsregeling waarbij sprake is van het van toepassing zijn van de procedure alternatief bewijs ECS het alternatief bewijs direct daadwerkelijk toetsen.	
Aanpak	• In bewerking	
Samenloop		
Facilitators	• In bewerking	

Fraudepatroon: Accijnsfraude alchohol door gedeeltelijke aangifte- FK		
Beschrijving	Na afgifte van de accijnsvergunningen worden in korte tijd grote hoeveelheden alcoholische dranken vanuit het buitenland (België, Duitsland en Frankrijk) onder schorsing van accijns door de GG's ontvangen en afgemeld in EMCS. Deze ontvangst vindt slechts op papier plaats, met uitzondering van één zending of een beperkt aantal zendingen. Deze eerste zending(en) is (zijn) slechts bedoeld om de Douane bij een eventuele controle zand in de ogen te strooien. Voor deze eerste zending(en) wordt ook een accijnsaangifte ingediend en de verschuldigde accijns betaald. De overige partijen komen nooit aan bij de Nederlandse loodsen, maar worden in EMCS wel afgemeld of zijn niet eens in EMCS opgenomen. Afmelden in EMCS betekent dat de ontvanger van de accijnsgoederen in EMCS registreert dat de goederen ontvangen zijn. Om de administratie te completeren worden valse verkoopfacturen opgemaakt waaruit zou moeten blijken dat de ontvangen accijnsgoederen zijn verkocht. In werkelijkheid worden de alcoholische dranken vermoedelijk vanuit Calais met de Ferry of via de Kanaaltunnel naar het Verenigd Koninkrijk vervoerd en aldaar in het vrije verkeer gebracht. Meerdere identieke zendingen worden kort na elkaar onder dekking van één e-AD naar het Verenigd Koninkrijk vervoerd. Dit e-AD is opgemaakt voor een lading die daadwerkelijk naar een Belastingentrepot in het Verenigd Koninkrijk wordt getransporteerd. De overige partijen die daarna onder dekking van hetzelfde e-AD naar het Verenigd Koninkrijk worden getransporteerd, verdwijnen, mits niet onderschept door de Britse Douane, naar onbekende locaties. Indien de partijen dranken onder dekking van dat ene e-AD ongecontroleerd in het Verenigd Koninkrijk arriveren, worden vermoedelijk door de Belgische, Duitse en Franse accijnsvergunninghouders nieuwe e-AD's opgemaakt voor alle afzonderlijke partijen met als bestemming de Nederlandse GG's. De administratie van de buitenlandse belastingentrepots loopt daarmee glad. Het oude e-AD wordt in EMCS geannuleerd of de ontvangst wordt door het Britse belastingentrepot geweigerd. Mogelijk worden tot het moment dat de goederen op papier in Nederland zijn binnengebracht nog meer vergunninghouders uit verschillende landen in de papieren route betrokken om het daarmee nog lastiger te maken de fraude te ontrafelen.	
Probleem	Ernst	Puur gelet op de verschuldigdheid van accijns is Nederland niet de lidstaat waar de verschuldigdheid (tenminste materieel) zou moeten ontstaan; dat is in deze casus het VK. Nederland en Nederlandse GG's worden alleen gebruikt als facilitator. Het risico bestaat echter dat ook Nederland in eenzelfde situatie zou kunnen komen als de UK en dus ook bestemmingsland gaat worden voor soortgelijke frauduleuze trajecten.
	Urgentie	In bewerking
Oorzaak	Aanleiding	In bewerking
	Tekortkoming	In bewerking
Detectie	Risico-analyse vanuit EMCS en signaleringsfuncties vanuit EMCS.	
Preventie	Ook hier speelt vergunningafgifte en vergunningbeheer een belangrijke rol. In beperkte mate zal een koppeling tussen EMCS en ELA (het systeem waar de AUA mee werkt) een preventieve werking hebben. Afmelden betekent dan aangifte doen en vervolgens 'onder bewaking komen' van inning. Het betalen van accijns in Nederland zal meestal ook niet de bedoeling zijn, dus uit dat traject wil men zo lang mogelijk zien te	

	blijven. Oplossing voor de fraudeur is dan om de GG niet te snel te laten afmelden. Je gaat dan naar de onder de in de eerste casus aangegeven situatie toe dat men de GG zendingen gaat 'opsparen' alvorens massaal af te melden en te ploffen. Belang van de fraudeur is/zal zijn om de levensduur van deze fraude (lees de bruikbaarheid van de katvanger) zo lang mogelijk te krijgen/houden. Dus ook hier weer geldt dat het in een vroegtijdig stadium vanuit EMCS onderkennen van dergelijke transacties van belang is. Daarbij speelt dan niet alleen de GG een dubieuze rol, maar ook de verzendende vergunninghouder. De lidstaat van de verzendende vergunninghouder heeft bij de bestrijding van deze modus operandi dan ook een belangrijke rol.
Aanpak	Internationale gegevensuitwisseling en samenwerking
Samenloop	
Facilitators	• In bewerking

Fraudepatroon: Accijnsfraude alchohol door AGP's - FK		
Beschrijving	Bij het laatst bekende fenomeen (een recent strafrechtelijk onderzoek) worden AGP's (accijns goederenplaats) gebruikt in Nederland om zendingen alcoholische dranken, maar ook bier, te onttrekken aan accijnsheffing. Er worden zendingen vervoerd naar een ander AGP en dat AGP meldt de zendingen af in EMCS. Echter de zendingen komen er in werkelijkheid niet aan. Het betreft soms ook al langer bestaande AGP's. De opdrachtgevers van deze Nederlandse AGP's zijn nu nog onbekend dan wel is er nog niet voldoende duidelijk zicht op (alle) opdrachtgevers. Incidenteel zijn er wat gegevens beschikbaar over enkele zendingen. Er is sprake van een drietal fraudevarianten qua goederensamenstelling in deze, namelijk merken whisky kennelijk bestemd voor de Engelse markt, mixpartijen met ook Nederlandse merken en dranken die veelal in Nederland worden genuttigd en als derde Poolse bieren. Het is derhalve aan te nemen dat delen van de onttrokken partijen ook in Nederland op de markt kunnen komen voor wat betreft de genoemde mixpartijen. Onder het oude (volledig papieren) systeem kenden wij een vergelijkbare fraude. Twee strafrechtelijke onderzoeken hebben een nadeel van circa 16 miljoen euro gerapporteerd, in dat geval zijn de Nederlandse AGP-houders de vermoedelijke daders.	
Probleem	Ernst	Bedrijven die te goeder trouw zijn kunnen slachtoffer worden van deze fraude. In de lopende zaak is zicht op ruim 50 partijen afkomstig van vier Nederlandse AGP's en minimaal eenzelfde aantal partijen van AGP's uit Belgie, Duitsland, VK en onder andere Roemenie. Nederland is met Belgie de hofleverancier. Deze ene fraudezaak kent op dit moment een nadeel van PM mln euro.
	Urgentie	In bewerking
Oorzaak	Aanleiding	In bewerking
	Tekortkoming	In bewerking
Detectie		
Preventie	De strategie die in deze noodzakelijk is ligt in het klantencontact met de AGP houders en de bewustmaking van deze fraude. De Nederlandse AGP houders kunnen bij valse aanzuivering binnen EMCS aansprakelijk worden gesteld voor de verschuldigde accijns.	
Aanpak	Fysiek bij AGP's te gaan controleren of er sprake is van een katvanger/slaper. Indien hier sprake van is, zullen deze bedrijven aktief worden benaderd en zullen wellicht vergunningen worden ingetrokken. Dit alles met het doel verdere fraudezaken te voorkomen.	
Samenloop		
Facilitators	• In bewerking	

FIOD

(Schijn)constructies met (buitenlandse) rechtspersonen		
Beschrijving	(Schijn)constructies met (buitenlandse) rechtspersonen is één van de zes prioritaire thema's die met de Belastingdienst zijn afgesproken. In diverse individuele onderzoeken zien wij constructies met bijv. Ltd's, stichtingen, trusts en ook ANBI's. Facilitators spelen hierbij vaak een prominente rol. Bij het onderzoek naar dergelijke constructies zijn verschillende partijen binnen en buiten de Belastingdienst actief (CCB, Trafi, FEC, DNB, FIOD). De constructies met rechtspersonen zijn divers. Enkele voorbeelden zijn: a. Door tientallen VOF's worden grote sommen BTW teruggevraagd. Firmanten van de VOF's zijn diverse Ltd's. De VOF is vaak gevestigd in een bedrijfsverzamelgebouw en is feitelijk niet meer dan een brievenbus. Vragenbrieven worden niet beantwoord. b. Er zijn enkele bekende adviseurs die zich al jarenlang bezighouden met het aanbieden van allerlei constructies van buitenlandse rechtspersonen. Door de constructies wordt het mogelijk gemaakt om buiten het zicht van de fiscus en andere autoriteiten, winst af te romen of crimineel geld te versluieren. Door het tussenschuiven van buitenlandse rechtspersonen wordt het zicht op de achterliggende belastingplichtige versluierd. Een voorbeeld hiervan zijn de constructies met de (Anonieme) Euro BV c.q. de Ltd's. c. Er zijn verschillende zaken waarbij ANBI's en stichtingen misbruikt worden. Voorbeelden hiervan zijn vermogende particulieren maar ook ongrijpbare handel zoals de 'qat'. Deze rechtsvormen genieten minder toezicht door de Belastingdienst door het ontbreken van aangiften en het ogenschijnlijke afwezige fiscale belang.	
Probleem	Ernst	De belangen zijn erg groot (*slechts ter indicatie*): In 2009 waren er al 1300 Euro BV structuren waarvoor een fiscaal belang is becijferd van tenminste PM per jaar. In dat jaar waren er 10.000 Ltd's in Nederland geregistreerd. Eén enkel onderzoek naar genoemde BTW-fraude met VOF's kent een belang van PM
	Urgentie	Urgentie i.v.m. omvang van het probleem en publicitaire risico's.
Oorzaak	Aanleiding	Adviseurs adviseren ongewenste constructies
	Tekortkoming	Beheersbaarheid fiscale en financiële risico's van verschillende rechtsvormen
Detectie	Aanmelding door toezichthouders	
Preventie	Bij registratie van nieuwe ondernemingen/rechtsvormen bij de KvK en Belastingdienst moet goede risicosignalering plaatsvinden. Organiseren van toezicht en monitoring geldstromen van rechtsvormen die bij de Belastingdienst niet geregistreerd zijn als belastingplichtig. Aanpak van de aanbieders van dergelijke structuren om olievlekwerking te voorkomen.	
Aanpak	Dit onderwerp dient naar onze mening prioriteit in het toezicht te zijn. CCB, Trafi en FIOD zijn reeds actief op dergelijke constructies.	
Samenloop	BFT (cliëntonderzoek/UBO)	
Facilitators	Notarissen, belastingadviseurs, trustkantoren	

Verbeteringen van de juistheid en volledigheid van registraties in de GBA		
Beschrijving	De GBA-problematiek staat na de 'Bulgaarse Toeslagenfraudes' vernieuwd in de belangstelling. Een aspect dat daarbij soms nog onderbelicht is, betreft de mogelijkheid om een postbusadres op te geven terwijl er geen woonadres bekend is. Het hebben van een postbusadres is ook voldoende om niet aangemerkt te worden als VOW, terwijl het wonen in een postbus toch niet echt tot de mogelijkheden behoort. Ter illustratie een casus waarin een verdachte via internet en lokale dagbladen postbusadressen aanbiedt. Daarnaast waren ook meerdere (rechts)personen op eenzelfde adres ingeschreven. De adressen hebben betrekking op een eengezinswoning of zelfs een bedrijvenloods die niet voor wonen geschikt is. De "huurders" betalen een huurvergoeding aan verdachte voor een kamer, postbusadres of briefadres. Zij overleggen daartoe o.a. hun BSN. De verdachte maakte zich in dit geval schuldig aan toeslagenfraude. Het was relatief eenvoudig om gebruik te maken van gegevens van de 'huurders' omdat de post allemaal bij de verdachte binnenkwam.	
Probleem	Ernst	In deze casus was er sprake van 75 BSN en een nadeel van PM. Een query op BVR op postbusadressen en afwijkingen tussen woon-en verplicht toezendadres kan een beeld geven van de mate van misbruik.
	Urgentie	Op dit moment wordt gewerkt aan de verbetering van de juistheid en volledigheid van registraties in de GBA. Het is van belang dit onderwerp hierin mee te nemen.
Oorzaak	Aanleiding	Het begin van deze casus ligt in de mogelijkheid om: a. meerdere personen bij een gemeente in te schrijven op één adres. Dit is kennelijk geen probleem bij (sommige) gemeenten en wordt niet onderkend in de systemen van de Belastingdienst. b. de mogelijkheid om bij een gemeente een briefadres te krijgen. c. de mogelijkheid om met een postbusadres toeslagen en VT's aan te springend dat met/op een postbusadres huurtoeslag aangevraagd werd.
	Tekortkoming	In deze casus werd o.a. huurtoeslag uitbetaald voor iets dat geen woning is. Daarnaast is inmiddels voorzien in controle op BSN-niveau maar nog niet zozeer in controle op adresniveau; er wordt uitgegaan van gegevens uit de GBA.
Detectie	Deze fraude is aan het licht gekomen doordat één van de gedupeerden zich bij de Belastingdienst gemeld heeft.	
Preventie	Het betreft een oudere fraudecasus. Bij Toeslagen zijn inmiddels maatregelen getroffen om deze fraudes te voorkomen. Op het niveau van de GBA is het benoemde risico nog steeds aanwezig.	
Aanpak	Verbeteren van de integriteit van de registraties in de GBA en de controles die bij registratie plaatsvinden. Zonder goed toezicht op dit proces door gemeenten, lossen we dit probleem niet op. Voor de Belastingdienst is voorts van belang om het (fiscale) belang van postbusadressen te monitoren in relatie tot VOW en belastingteruggaven.	
Samenloop	Op detectieniveau is er sprake van samenhang met gemeentebelangen: veiligheid van wonen c.q. inspectie door de brandweer Daarnaast is er samenloop met een belang van de woningcorporatie (onderhuur is verboden) en de huurcommissie (adviseert of een huurprijs redelijk is in verhouding tot het puntentotaal).	
Facilitators	De aanbieders van postbussen kun je zien als facilitator maar zijn feitelijk ook de dader.	

Het belang van het digitale spoor c.q. digitale bevoegdheden		
Beschrijving	Digitaal spoor: Voor strafrechtelijke onderzoeken is het van belang om de onjuiste aangifte te kunnen verbinden aan de verdachte. Vroeger was dat mogelijk door een handtekening op een aangiftebiljet. Tegenwoordig kunnen we het bewijs vaak nog rond krijgen met de te naamstelling van een IP-adres. Maar die IP-adressen verliezen heel snel hun waarde nu het mogelijk is om vanaf vele openbare gelegenheden en 'hot spots' gebruik te maken van mobiel internet. Er zal dus een alternatief gevonden moeten worden om het digitale spoor naar de verdachte te waarborgen. Digitale bevoegdheden: De Minister van Veiligheid en Justitie heeft op 2 mei 2013 een wetsvoorstel ingediend om de politie meer digitale bevoegdheden geven zoals hackbevoegdheid. De politie kan op die manier binnendringen in een computer, router of cloudserver om vast te stellen wie de eigenaar van het apparaat is of waar het apparaat staat. Maar ook kan deze bevoegdheid gebruikt worden voor het vergaren van bewijs door de gegevens die op die computer staan over te nemen. Een andere digitale bevoegdheid betreft de 'inkijkmogelijkheid' via de webcam van de computer. Dit is een aanvulling op de bestaande bevoegdheid om met richtmicrofoons of camera's af te luisteren of mee te kijken. Ook is in het wetsvoorstel een decryptiebevel opgenomen. In het wetsvoorstel worden de bevoegdheden gekoppeld aan de delicten kinderporno en terrorisme. Bij 2 elementen van het wetsvoorstel heeft echter ook de FIOD een belang: het inbreken op de computer van de verdachte en de mogelijkheid tot een decryptiebevel. Het Parket-Generaal wil het decryptiebevel zelfs slechts uitsluitend toelaatbaar te maken voor levensbedreigende situaties of in het geval dat de staatsveiligheid in gevaar is. Het beginsel dat de verdachte niet aan zijn eigen veroordeling hoeft mee te werken staat andere toepassingen in de weg. Het OM zal derhalve een eventueel verzoek van de FIOD niet steunen en zelfs afraden. Hetzelfde geldt voor de wens van de FIOD om ook de bevoegdheid te krijgen om heimelijk binnen te treden op de computer van de verdachte. Zowel het MinV&J als het PaG wil de bevoegdheid in eerste instantie uitsluitend aan de Politie verlenen. Zij zijn van mening dat er politiek geen ruimte is om de bevoegdheid breder toe te kennen voor bijv. ook de financiële opsporing.	
Probleem	Ernst	Dit is een ernstig probleem omdat het voor fraudeurs mogelijk wordt zich te verhullen in de digitale wereld. Ter illustratie: In bijvoorbeeld een dossier als witwassen heeft met name de FIOD een belangrijke rol in de bestrijding van zware, georganiseerde criminaliteit. Juist bij deze criminele activiteit wordt steeds vaker gebruikt gemaakt van de mogelijkheden die de moderne informatie- en communicatietechnologie te bieden heeft. Kennis, kunde, maar zeker ook bevoegdheden om de criminaliteit op dit terrein te bestrijden, zijn daarbij onontbeerlijk en worden steeds belangrijker.
	Urgentie	Het probleem is urgent omdat de digitale ontwikkelingen niet stil staan waardoor het voor de Belastingdienst niet meer mogelijk wordt om de inzender van een bericht te identificeren. Ook strafrecht wordt hierdoor ernstig bemoeilijkt. Fraudebestrijding wordt steeds vaker geconfronteerd en gefrustreerd door het gebruik van geavanceerde digitale technologie door criminelen en fraudeurs. Het feit dat zij in toenemende mate gebruik maken van opslag van informatie en data waar ook ter wereld ("in the cloud") en als gevolg daarvan ook sneller geneigd zijn om hun toevlucht nemen tot versleuteling van gegevens, zullen ook opsporingsdiensten over nieuwe bevoegdheden moeten kunnen beschikken, die passen bij die technologische ontwikkelingen. Op niet al te lange termijn zullen financiële onderzoeken onmogelijk worden als de bevoegdheden beperkt blijven tot in beslagname van hardware.

Oorzaak	Aanleiding	Digitale ontwikkelingen, problemen binnen strafrechtelijke onderzoeken.
	Tekortkoming	Strafvorderlijke bevoegdheden voor de FIOD ('Digitale bevoegdheden')
Detectie	Bevindingen vanuit strafrechtelijke onderzoeken systeemfraude	
Preventie	Digitaal spoor: Eén van de mogelijkheden om de PC te identificeren betreft het achterhalen van het MAC adres. Omdat de meeste devices (PC's, blackberries, tablets enzovoort) achter een router opereren, valt dit MAC adres weg. Dit zou kunnen worden opgelost door een stukje software te installeren op het device, die direct op het netwerk van de gebruiker opereert. Deze software zou via een MKI/MKX portal moeten worden aangeboden en de gebruiker zou deze verplicht moeten laten installeren om toegang tot de diensten van de Belastingdienst te krijgen. De stelling luidt: communicatie = identificatie.	
Aanpak	Digitaal spoor: Het achterhalven van MAC adressen is één van de mogelijke oplossingen. Een werkgroep van juristen (privacy-aspecten), fraude-analisten en ICT- ers zullen een voorstel voor het MT-fraude voorbereiden. Digitale bevoegdheden: De bevoegdheid om heimelijk binnen te treden op de computer van de verdachte is voor de FIOD onontbeerlijk in de bestrijding van financeel-economische criminaliteit. Het verzoek is om mee te denken hoe we dit belang bij het Ministerie van V&J zodanig onder de aandacht gebracht kan worden dat het wetsvoorstel op dit onderdeel wordt aangepast. Dat een bevoegdheid als het decryptiebevel vooralsnog voor slechts speciale delicten wordt gereserveerd, ligt -gelet op juridische complexiteit en de fundamentele rechtsbeginselen die daarbij in het geding zijn- voor de hand. Maar gezien de digitale ontwikkelingen is een brede discussie hierover wel op z'n plaats. Ook in de huidige praktijk wordt de FIOD geconfronteerd met bestanden waarvan de versleuteling het verloop van het onderzoek heeft beïnvloed en wellicht de afpakmogelijkheden heeft beperkt.	
Samenloop	Logius/DigiD, Ministerie V&J, OM	
Facilitators		

de integriteit van personen met een "hoge status"		
Beschrijving	Fraudezaken waarbij de integriteit van personen met een "hoge status" in het geding is, komen wij in verschillende lagen tegen: ambtelijk, bestuurlijk, politiek en bij bedrijven. Deze onderzoeken zijn zeer publiciteitsgevoelig en leiden veelal tot een grote publieke verontwaardiging. De personen bevinden zich op posities in de organisatie waardoor zij met gegevens kunnen manipuleren of overeenkomsten kunnen sluiten, waarbij eigen geldelijk gewin een rol speelt. Ter illustratie enkele voorbeelden: a. Een buitenlands onderzoek naar het witwassen van corruptiegeld lijkt via Nederlandse vennootschappen te lopen. Het onderzoek is nog in de beginfase. Het belang betreft honderden miljoenen. b. Partners van een groot advieskantoor hebben jarenlang persoonlijk de extra-comptabele administratie gecontroleerd van de corruptiebetalingen van een groot bouwbedrijf. De geldstromen liepen via het buitenland. De steekpenningen werden op deze manier buiten het zicht van aandeelhouders en toezichthouders gehouden. c. De van het Havenbedrijf Rotterdam NV die in eerste aanleg is veroordeeld voor o.a. valsheid in geschrifte en omkoping. d. In de publicaties rondom de problemen bij Inholland plaatsvonden, werd aan bestuurders in de publieke sector gerefereerd als "graaiers[1]". Het gebrek aan integriteit bij bestuurders in het onderwijs, kwam ook in het nieuws met betrekking tot de TU Delft[2]. De praktijken die in dit artikel naar voren komen, geven aan dat een integere financiële huishouding en de kwaliteit van het onderwijs, onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn (zie het kader onder dit sjabloon). e. Bij de fraudes in de zorg lijkt de rol van bestuurders heel erg groot. Dit kwam voor het eerst naar voren bij het grote (strafrechtelijke) onderzoek naar de thuiszorginstelling Icare. Uit de bestuurlijke rapportage van de FIOD[3] blijkt dat niet-integere bestuurders van zorginstellingen vaker voor forse bedragen frauderen. Zij hebben een directe toegang tot voor zorg bestemde middelen en hebben bij uitstek de gelegenheid om ongezien en voor grote bedragen te frauderen. Zonder veel toezicht op hun handelen, kunnen zij bijvoorbeeld vastgoed- of aandelentransacties verrichten en zichzelf daarmee verrijken. Ook in de '*Risicoanalyse in de AWBZ ZIN*[4]' komt naar voren hoe gemakkelijk het is voor zorgbestuurders om in de sector AWBZ ZIN te frauderen en hiermee weg te komen.	
Probleem	Ernst	De belangen zijn zeer groot, niet alleen financieel maar ook maatschappelijk.Het gebrek aan integriteit van bestuurders heeft een ontwrichtend effect op de samenleving.
	Urgentie	Deze onderzoeken zijn zeer publiciteitsgevoelig en leiden veelal tot een grote publieke verontwaardiging.
Oorzaak	Aanleiding	Aanmeldingen door toezichthouders en bestuurlijke rapportages n.a.v. strafrechtelijke onderzoeken.
	Tekortkoming	Toezicht op bestuurders en gebrek aan regelgeving omtrent bijv. omvang declaraties en gelieerde transacties.
Detectie	Aanmelding door toezichthouders, publiciteit over misstanden. Uit de bestuurlijke rapportage zorg van de FIOD blijkt dat de fraudes op het terrein van corrupte bestuurders eigenlijk alleen aan het licht komen door klokkenluiders.	
Preventie	Stringente regels voor bestuurders of een verbod op transacties met gelieerde partijen. Controles door de openbare accountant en toezichthouders zouden meer gericht kunnen worden op integriteit van bestuurders en gelieerde transacties. In de publieke sector spitst de controle ten aanzien van bestuurders zich met name toe op de bezoldiging van	

[1] Nieuwe Revu, nr. 48 2010, blz 14-15

[2] NRC Weekend, Zaterdag 22 oktober & Zondag 23 oktober 2011 "Ondernemende universiteit in zwaar weer", blz. 24-25

[3] "Fraude in de Zorg: van witteboorden- tot wittejassencriminaliteit", bestuurlijke rapportage FIOD, november'12

[4] Ministerie van VWS, 2012

	de bestuurder. Duidelijke regelgeving over de grenzen van het toelaatbare, zijn hierbij onontbeerlijk.
Aanpak	Voor de zorgsector loopt een pilotproject (Belastingdienst/Trafi, FIOD) ten aanzien van 'integriteit bestuurders'. Doelstelling van deze pilot is om de mogelijkheid te beoordelen of vanuit de Belastingdienstsystemen een integriteitstoets te maken is en of aan de hand van deze integriteitstoets het beeld bevestigd wordt dat de integriteit van bestuurders in de zorg bijzondere aandacht verdient. In samenwerking tussen de Belastingdienst en OCW loopt een pilot naar risicovolle vastgoedtransacties waarbij ook de bestuurders betrokken worden. Bij de parlementaire enquête die uitgevoerd gaat worden naar Woco's, komt de integriteit van bestuurders mogelijk in breder verband aan de orde. Het thema 'overheidsgelden' en in relatie daartoe 'bestuurders bij semipubliekrechtelijke lichamen' staan op de landelijke agenda van de Belastingdienst en FIOD.
Samenloop	Dit onderwerp raakt alle aspecten van onze samenleving: de verschillende taakvelden van de overheid, de politiek en het bedrijfsleven.
Facilitators	

De TU Delft heeft 17.000 studenten en 5.000 medewerkers en kent steeds meer commerciële activiteiten. Dit zou ook een wens zijn van de regering om aan te sluiten bij de vraag van de markt. Maar de cijfers gaan diep in het rood: 2009 was er een tekort van PM en 2010 PM.
De huisaccountant zou in de managementverslagen van 2006 t/m 2011 al melding gemaakt hebben van de oorzaken. In het artikel wordt o.a. als gebreken in de organisatie genoemd: opdrachten die aan familieleden verstrekt worden, niet naleven van de Europese aanbestedingsregels, onrechtmatige besteding rijksbijdrage, het ontbreken van een gedragscode ter bestrijding van nepotisme of ander niet integer gedrag, (niet-gemelde) neveninkomsten, medewerkers met een "no show-optie" en inhuren van externen.
Maar als hoofdoorzaak voor de financiële problemen wordt het vastgoed genoemd. De vastgoeddienst van TU Delft beheert vastgoed ter waarde van een half miljard euro. Twee opeenvolgende huisaccountants merkten op dat de beheersing van vastgoedprojecten aangescherpt moest worden omdat er een "verhoogd risico op onrechtmatige uitstroom van middelen" was. Interne controle op fraudepreventie ontbreekt, governanceregels zijn er nauwelijks en als ze er zijn worden ze niet nageleefd, er is de schijn van belangenverstrengeling, er ontbreken schriftelijke contracten, het integriteitsbeleid is "onduidelijk" en het risico bestaat op zogenaamde kick-back betalingen.
Naast alle financiële problemen heeft de TU Delft ook een mager studierendement (met weer mogelijk financiële gevolgen). Het percentage studenten dat binnen 4 jaar zijn bachelor afrondt is 22%, bij andere universiteiten ligt dat soms wel op 70%. TU Delft is zich ervan bewust dat zij het risico loopt niet de financiering te ontvangen die nodig is om de kwaliteit van het onderwijs op peil te houden.
De bestuursvoorzitter kondigt bezuinigingsmaatregelen en aandacht voor integriteit aan. De bestuursvoorzitter zelf ontving in 2010 een salaris bòven de Balkenendennorm, nadat hij in 2009 daarvoor al op de vingers getikt was en een bedrag moest terugbetalen. Die terugbetaling is overigens voor rekening van de Universiteit gekomen…….
NRC Weekend, Zaterdag 22 oktober & Zondag 23 oktober 2011 "Ondernemende universiteit in zwaar weer", blz. 24-25

Subsidieregelingen		
Beschrijving	Er zijn vele soorten en maten subsidieregelingen: gemeentelijke subsidies, subsidies van Senter Novum/Economische Zaken en ook Europese subsidies. Voor al deze subsidies geldt dat de belangen enorm groot zijn en het toezicht erg beperkt. Hierdoor zijn deze geldstromen een makkelijke prooi voor financiële fraude. Een voorbeeld van een subsidie die via de fiscaliteit uitvoering krijgt is de WVA. De WVA[5] vraagt op korte termijn de aandacht. Het betreft een subsidieregeling die oorspronkelijk bedoeld is om de beroepsbegeleidende leerweg te stimuleren. Evaluatie in opdracht van het Ministerie van OCW doet blijken dat die doelstelling niet behaald wordt. Een cursus klantvriendelijkheid voor monteurs of Nederlands voor buitenlandse uitzendkrachten, wordt voorgewend als volledige beroepsopleiding. De uitgaande geldstroom is vanaf 2007 (€ 170 miljoen) gestegen naar bijna € 400 miljoen per jaar. Deze groei is te danken aan een keten van adviseurs en opleidingscentra die zich op de exploratie van deze subsidieregeling geworpen hebben. Naast de WVA zijn er nog meer subsidies die via fiscaliteit uitvoering krijgen zoals de innovatiesubsidie. De research & Development aftrek (RDA) is op 1 mei 2013 van start gegaan. Sinds de start van de regeling op 1 mei'13 zijn er al meer dan 9000 aanvragen binnen. Maandag 1 juli'13 werd de 2000e beschikking uitgereikt. Voor dit jaar is er voor RDA een budget van 250 miljoen beschikbaar. Dat loopt op naar 500 miljoen in 2014 en volgende jaren.	
Probleem	Ernst	Het belang betreft jaarlijks honderden miljoenen euro's. Alleen al de gemeente Amsterdam keert jaarlijks € 500 miljoen aan subsidies uit. Daarnaast is het belang ook gelegen in de maatschappelijke-en politieke doelen die met de subsidies nagestreefd worden. In de praktijk worden die doelen vaak niet gerealiseerd.
	Urgentie	In deze tijden van bezuiniging is inzicht en kritisch toezicht op de subsidiestromen geboden. Door de enorme bedragen, het vooraf uitkeren en achter (in zeer beperkte mate) controleren, is er een zeer groot financieel, politiek en publicitair afbreukrisico.
Oorzaak	Aanleiding	Voor de subsidies geldt dat de belangen enorm groot zijn en het toezicht beperkt. Hierdoor zijn deze geldstromen een makkelijke prooi voor financiële fraude.
	Tekortkoming	Heldere richtlijnen en goed georganiseerd toezicht.
Detectie	Signalen van toezichthouders, publiciteit en klokkenluiders.	
Preventie	In sommige gevallen zoals de WVA is de doelstelling van OCW vertaald in een fiscale regeling. Dat maakt dat samenwerking in het toezicht onontbeerlijk is. Aan dergelijke samenwerking in het toezicht maar ook de uitvoerbaarheid en fraudebestendigheid van de regeling, moet bij invoering van nieuwe regelgeving aandacht besteed worden.	
Aanpak	Een landelijk project van de Belastingdienst richt zich in de eerste fase op MKB-ondernemingen. Uit andere onderzoeken binnen de Belastingdienst bij GO-ondernemingen en signalen bij de FIOD, blijken juist in deze categorie de grote belangen te zitten. Adviseurs en onderwijsinstellingen spelen hierbij ook een verwijtbare rol. Voor de onderwijsinstellingen is in sommige gevallen ook sprake van onterecht ontvangen bekostiging van OCW. Besluitvorming over de tweede fase van het landelijke project, dat zich gestructureerd richt op GO-ondernemingen, zal binnenkort plaatsvinden.	
Samenloop	Verschillende Ministeries en gemeenten.	
Facilitators	Voor de WVA zijn dat advieskantoren en onderwijsinstellingen.	

[5] Wet vermindering Afdracht Onderwijs, een faciliteit in de loonheffing om beroepsonderwijs te bevorderen.

Gemeenten controleren subsidies niet

DVHN | Gepubliceerd op 19 juni 2010, 20:03 Laatst bijgewerkt op 18 maart 2011, 14:40

HILVERSUM - Maar liefst 95 procent van de Nederlandse gemeenten weet niet of hun subsidiebeleid doeltreffend is. Dat blijkt uit onderzoek waar RTL Nieuws zaterdag over berichtte. Het programma trekt deze conclusie op basis van de analyse van veertig onderzoeken die lokale rekenkamers tussen 2003 en 2010 deden naar subsidiebeleid.

In 70 procent van de subsidieverstrekkingen stellen ambtenaren vooraf geen duidelijke eisen. In 90 procent van de gevallen controleren gemeenten achteraf ook niet of een subsidie wel het gewenste effect heeft gehad.

Onbekende geldstromen, binnenlandse spaartegoeden: Publiek-Private samenwerking		
Beschrijving	Banken signaleren al jarenlang dat er aan het einde van een kalenderjaar enorme bedragen contant geld opgenomen worden die in het begin van het nieuwe jaar weer gestort worden. Ogenschijnlijk is het oogmerk om de heffing van Box 3 te ontlopen. Jaarlijks doen de banken meldingen aan de FIU van ongebruikelijke transacties. Daarnaast is er een query beschikbaar waarin miljarden verschil naar voren komen tussen het eindsaldo van de banktegoeden en het beginsaldo van het jaar daarop. Naast het fiscale belang van Box 3 is er ook een risico van witwassen.	
Probleem	Ernst	De financiële belangen zijn erg groot. Daarnaast is ook de integriteit van onze data in het geding.
	Urgentie	Dit fenomeen wordt al jarenlang gesignaleerd door zowel private partijen (banken) als medewerkers.
Oorzaak	Aanleiding	De wijze van heffen in Box 3 (eindsaldo) creëert een belang om spaargeld voor het einde van het jaar op te nemen. Een variant die nu gedetecteerd wordt is het tijdelijk overboeken van het spaargeld naar een stichting waarover men de beschikkingsmacht heeft.
	Tekortkoming	De informatie die de Belastingdienst krijgt van banken betreft een momentopname (eindsaldo van de tegoeden).
Detectie	Signalen door de banken en een interne query op onze gegevens.	
Preventie	Dit risico leent zich voor de publiek-private samenwerking. De signalen van de banken aan het einde van het jaar kunnen benut worden om de betrokken spaarders te benaderen en mogelijk zelfs de bedragen in de VIA te plaatsen. Daarbij kan de informatie vanuit de (veredelde) query gebruikt worden voor het detecteren van mogelijke witwaszaken.	
Aanpak	Dit jaar is de query bij Icov neergelegd om nader te beoordelen en verder te brengen. Verdere uitwerking in de vorm van handhavingsregie is noodzakelijk.	
Samenloop	Publiek-private samenwerking met banken en de FIU	
Facilitators		

Belastingen

Keuzerecht van buitenlandse belastingplichtigen (art. 2.5 IB 2001)

Knelpunt

Buitenlandse belastingplichtigen (= niet-inwoners van Nederland) hebben onder voorwaarden recht op dezelfde fiscale faciliteiten als inwoners van Nederland. Dat betekent dus ook recht op uitbetaling van de algemene heffingskorting aan de partner, voorlopige (negatieve) aanslagen, aftrekposten, heffingskortingen, etc. De buitenlandse belastingplichtige moet in zo'n geval zijn wereldinkomen opgeven. De inschatting is dat dit vooral door inwoners uit Midden- en Oost-Europese-landen (MOE-landen) nauwelijks volledig gebeurt.

Als laatste speelt dat de invordering bij geconstateerd oneigenlijk gebruik weinig effectief is. Punt is dat wij een claim gemakkelijk uitbetalen en als we al corrigeren, vervolgens nauwelijks kunnen terugvorderen. Het gaat dus niet zozeer om een fiscaaltechnisch knelpunt, maar om een toezichts- en invorderingskwestie.

Omvang

Ruim 200.000 personen kiezen voor behandeling als binnenlandse belastingplichtige (cijfers 2009). Daarvan zijn er 120.000 inwoner van MOE-landen. 110.000 personen daarvan geven alleen inkomen uit Nederland aan. Omdat het om seizoensarbeiders gaat, is dat niet waarschijnlijk.

Op basis van een klein onderzoek wordt het correctiepotentieel geschat op PM voor de IB. De premieheffing is nog niet in beeld, maar ook daar zien we fout ingevulde aangiftes, die leiden tot terugbetaling van de ingehouden premies. Verder wordt na het opvragen van een inkomensverklaring van de buitenlandse Belastingdienst meer dan 50% van de eerste verzoeken voor de uitbetaling van de algemene heffingskorting aan de partner afgewezen.

Oplossing

Wettelijk

Voor de IB loopt een traject om de keuzeregeling aan te passen. Speerpunt hierbij is het verhogen van de toegang tot teruggaven door het verzwaren van de bewijslast door wettelijk te eisen dat men een inkomensverklaring van de woonstaat moet hebben. De samenwerking tussen DGFZ, DGBel en de Belastingdienst is op dit punt zeer goed.

Voor de premieheffing is sinds 2013 wettelijk geregeld dat de heffingskorting voor de premie volksverzekeringen tijdsevenredig moet worden toegepast. Het aantal teruggaven zal hierdoor sterk afnemen.

Toezicht

Met capaciteit en slimmer werken (incl. automatisch corrigeren) vóór het uitbetalingsmoment is het geconstateerde misbruik aan te pakken.

Beleggers die zich als ondernemer presenteren

Knelpunt
De beleggende particulieren in bijvoorbeeld scheepvaart- of film-cv's zijn al enige jaren bekend. Als laatste in 2009 heeft de staatssecretaris hierover Tweede Kamervragen beantwoord. Belangrijk aspect in de beantwoording was dat de belegger fiscaal als ondernemer kon kwalificeren omdat hij risico loopt. De beleggingsstructuren zijn hierop ingericht. De Belastingdienst ziet een tendens in deze structuren waarbij het risico substantieel afneemt. Daarbij worden rechtsvormen gebruikt die transparanter zijn dan de CV die oorspronkelijk het vehikel was, zoals een fonds voor gemene rekening of een open maatschap. Het behandelen van de beleggingsstructuren is tijdrovend. Voor sommige aanbieders is het namelijk een belangrijke, zo niet enige bezigheid. Bijzonder is verder dat het rendement waarmee de aanbieders van de beleggingsstructuren hun producten aanprijzen voor een groot deel bestaat uit fiscale faciliteiten (milieu-investerings-aftrek, energie-investeringsaftrek, willekeurige afschrijving, etc).
De Belastingdienst signaleert dat hier, naast oneigenlijk gebruik, sprake is van een risico voor de compliance, omdat dit soort producten het gevoel bij burgers kan versterken dat belasting betalen voor de dommen is.

Omvang
Vanuit de Belastingdienst kennen wij hiervan geen cijfers. Er zijn aanspreekpunten voor beleggingsrechtspersonen, maar daarmee bestaat geen zicht op het aantal deelnemers in dergelijke beleggingsstructuren. Volgens de Stichting CV in Nood (belangenorganisatie voor ontevreden beleggers) zouden Nederlanders zo'n vijf miljard euro in de hier bedoelde structuren hebben ingelegd.

Oplossing
Allereerst moet de vraag worden beantwoord of het gewenst is dit soort stimuleringsmaatregelen via de Belastingwet te laten lopen of dat hier beter gekozen zou kunnen worden voor gerichte subsidies. Als er politiek-beleidsmatig steun is voor een oplossing, zal deze in de wetgevende sfeer liggen.

Giftenstructuren

Knelpunt

Het geven door middel van een periodieke gift is al langer een onderdeel van estate planning. Sinds het belastingjaar 2012 is het daarnaast fiscaal extra voordelig om te geven aan een culturele instelling. Het gegeven bedrag wordt fiscaal met de zogeheten multiplier vermenigvuldigd, waardoor de fiscale aftrek extra groot wordt. Dit is een bewuste keuze geweest van de wetgever om de bezuinigingen in de culturele sector te compenseren via de fiscaliteit. De Belastingdienst ziet in toenemende mate structuren waarmee, los van de multiplier, onder gebruikmaking van de ANBI status allerlei oplossingen worden gecreëerd die er op neer komen dat de schenker per saldo nauwelijks iets betaalt of zelfs meer terugkrijgt dan hij heeft ingelegd. Vooral het tot stand brengen van een periodieke gift is fiscaal profijtelijk. Een concreet voorbeeld is het uitlenen van geld tegen hoge rente of het ter beschikking stellen van kunst tegen een zeer hoge vergoeding, die vervolgens als periodieke gift wordt kwijtgescholden. Verder komen producten als het zogeheten "Gedeeld geven" op de markt. Daarover heeft de staatssecretaris in 2008 in antwoord op Tweede Kamervragen opgemerkt dat dit product bezwaren oproept omdat de gever door de fiscaliteit meer overhoudt dan hij stort. Het product is op een later moment alsnog op de markt gekomen, na aanpassingen in overleg met de Belastingdienst. Deze aanpassingen maakten het product overigens meteen minder interessant voor potentiële gevers. Een ander voorbeeld is dat waarin een aftrekbare gift wordt gedaan aan een ANBI, die vervolgens een deel van de gift terugstort. Het kost de gever niets, terwijl de ANBI er beter van wordt op kosten van de overheid.

Omvang

Omdat de multiplier eerst per 2013 geldt, is over de omvang van het gebruik nog niet veel te zeggen. Wel dat de giftenstructuren die de Belastingdienst heeft gezien vaak omvangrijk zijn. Zo worden onroerende zaken van ANBI's via periodieke giften gefinancierd. De grotere periodieke giften zijn vanzelfsprekend te vinden bij de meer vermogende personen. Uit (extern) onderzoek blijkt namelijk dat een kleine groep mensen een groot deel van de schenkingen doet. In 2011 gaven huishoudens PM miljard euro aan goede doelen.

Oplossing

Het fiscale verschil tussen een eenmalige gift en een periodieke is de toepassing van de drempel en de maximering van de aftrek bij de eenmalige gift. Het opheffen van dit verschil zou de grootste stimulans om tot constructies wegnemen. DGFZ werkt thans aan deze oplossing. De Commissie Van Dijkhuizen adviseert overigens in zijn rapport "Naar een activerender belastingstelsel" om de giftenaftrek af te schaffen vanwege het gebrek aan effectiviteit.

BPM

Knelpunt
Steeds vaker worden we geconfronteerd met situaties waarbij auto's worden geïmporteerd en er daarbij heffing van BPM wordt ontdoken. Eerste voorbeeld is import van auto's uit het duurdere segment waarbij auto's ten onrechte als schade-auto's worden voorgesteld, door bijvoorbeeld beschadigde portieren te monteren welke nadien weer vervangen door de originele portieren.
Een andere situatie die meer ziet op het ontgaan van BPM ziet op het hanteren van oneigenlijke lease constructies.
Zo zijn er Duitse bedrijven die een constructie aanbieden waarbij een nieuwe camper aanvankelijk geleased wordt en na enkele jaren gekocht en ingevoerd, tegen inmiddels lagere waarde.
BPM bij export speelt in de situaties waarbij auto’s via een tijdelijke registratie in een EU-land de facto direct woerden verkocht aan iemand in een niet-EU-land.

Omvang
Import: Momenteel lastig in te schatten, neemt toe.
Export: PM op jaarbasis.

Oplossing
Wijziging BPM wetgeving, nader te onderzoeken.

ZZP-VAR

Knelpunt
Over dit onderwerp is inmiddels veel gezegd en geschreven. Wij nemen het daarom zeer beknopt op. Het knelpunt zit erin dat in het VAR-proces de VAR op basis van een aantal vragen zeer snel (vijf werkdagen) wordt afgegeven en dat de controle achteraf marginaal is. Dit heeft als gevolg dat werkgevers mogelijk ten onrechte geen premies werknemersverzekeringen afdragen en dat personen onterecht de ondernemersfaciliteiten kunnen genieten in de IB. Daarnaast speelt het maatschappelijke effect dat schijnzelfstandigheid optreedt: personen doen zich als ondernemer voor waar zij eigenlijk gewoon in loondienst zijn (gebleven). Hiermee samen hangt het gevolg voor concurrentieposities. Een opdrachtgever met alleen opdrachtnemers met een VAR-winst uit onderneming (VAR-wuo) is voordeliger af dan een met 'echte' werknemers. Ook op het niveau van de opdrachtnemer spelen concurrentieaspecten: met een VAR-wuo krijgt men de opdracht wel waar iemand zonder VAR of met een niet-vrijwarende VAR deze niet krijgt.

Omvang
Jaarlijks worden ongeveer 380.000 VAR-wuo's afgegeven. De schattingen van het aantal gevallen schijnzelfstandigheid lopen per branche uiteen. Op basis van uitgevoerde onderzoeken kan gesteld worden dat circa 20% van de VAR-WUO's ten onrechte zijn afgegeven. Hiermee is een handhavingstekort van PM per jaar gemoeid.

Oplossingen
Zie voorstel in memo aan Stas. Aanpak via onderzoeken bij (grote) opdrachtgevers om massa te creeeren.

Heffing artikel 32 BB Wet LB

Knelpunt
De heffing van art. 32 BB wet LB (excessieve vertrekvergoeding) vindt plaats middels naheffing.

De aangifte voor deze heffing is uitgezonderd van de elektronische aangifte (artikel 20 lid 4 Uitvoeringsregeling Awr) en moet op papier worden gedaan. Omdat er op het moment van aangifte door onze systemen nog geen betalingskenmerk aan de afdracht kan worden gegeven verzoekt de BD om te wachten met betalen tot er een naheffingsaanslag is opgelegd.

Risico: belastingplichtigen die de betreffende afdracht nog voor de opgelegde naheffingsaanslag betalen krijgen hun betaling weer teruggestort omdat onze systemen deze niet 'kwijt' kunnen.

Daarmee zijn we onze naheffingsbevoegdheid kwijt (er is namelijk een teruggaaf verleend zonder verzoek) en is de enige manier om het verschuldigde bedrag terug te halen een civiele actie uit onverschuldigde betaling (TOR posten).

Ook bij de crisisheffing speelt deze problematiek mogelijk bij de aangiftes die ex-inhoudingsplichtigen op papier moeten indienen.

Verder zou dit probleem zich voor kunnen gaan doen bij de verhuurdersheffing (als deze op dezelfde manier zal worden ingeregeld, dat is nog niet bekend, maar ook aangifte op papier)

Omvang
(Nog) niet bekend.

Oplossing
Wettelijk
In artikel 20 AWR de mogelijkheid opnemen dat we ook kunnen naheffen in de gevallen waarin er geen verzoek is geweest en er ten onrechte uitbetaald is als gevolg van de beschreven situatie(s).

Proces
Aanpassing van het proces van terugbetaling.

IH: VT-fraude en 'doorloop'/waterbed-effect naar positieve DA's

Knelpunt
We zien een trend waarbij het fenomeen dat ten onrechte aftrekposten cq voorlopige teruggaven worden gecreëerd zich ook uitbreiden naar de definitieve aanslag. Dit door het opvoeren van fingeerde en hoge aftrekposten.

Omvang
Nader te onderzoeken

Oplossing
Eerder besproken. Onder andere wettelijke maatregelen inzake beperken van aftrekposten, uitbreiden van voor in te vullen elementen. Een aandachtspunt is hierbij o.a. het onderzoeken van de mogelijkheid om van banken informatie te ontvangen ten behoeve van de kwalificatie van hypothecaire leningen.
Overigens zijn aan de voorkant van het proces in de anti-Fraudebox reeds de nodige profielen opgenomen om risicoposten te detecteren. Deze aanpak heeft een redelijk succes.

Ambtshalve aanslagregeling aanslagbelastingen

Knelpunt

Ondanks de verhoging van de verzuimboeten wegens het niet doen van aangifte een paar jaar geleden is het aantal ambtshalve aanslagen nog steeds substantieel.

Het niet doen van de vereiste aangifte leidt weliswaar tot omkering en verzwaring van de bewijslast, maar dat neemt niet weg dat de inspecteur een redelijke schatting moet maken van het inkomen/belastbaar bedrag. Het inkomen/belastbaar bedrag mag niet willekeurig en niet te hoog vastgesteld worden, maar het mag uiteraard ook niet te laag vastgesteld worden. Er zijn signalen dat tegen met name de ambtshalve aanslagen VPB weinig bezwaarschriften binnen komen. Dat kan er op duiden dat de ambtshalve aanslagen mogelijk tot een te laag bedrag vastgesteld zijn.

De ambtshalve regeling IB en VpB is derhalve aan te merken als een risicovol dossier. Een ambtshalve aanslag zou eigenlijk altijd tot contact met belastingplichtige moeten leiden. Dit is nu niet het geval. Wij willen de aangiftegegevens, zodat we meer zekerheid hebben dat de aanslag tot het juiste bedrag is opgelegd. Zowel te hoge aanslagen bij bijvoorbeeld zielige bejaarden als te lage aanslagen zijn onwenselijk, vormen een afbreukrisico en schaden de compliance.

Omvang

Op dit moment nog moeilijk in te schatten. Er loopt een intern onderzoek.

Oplossing

Mogelijke oplossing zou kunnen zijn dat er meer capaciteit en daarmee tijd wordt ingezet op het schatten van de inkomens/belastbare bedragen zodat de ambtshalve aanslagen (nog) zorgvuldiger vastgesteld kunnen worden. Daarnaast zou onderzocht kunnen worden hoe de uitworp op een verantwoorde manier wordt teruggebracht, zodat meer tijd beschikbaar komt voor de nog wel uitgeworpen posten.
Aanvullende optie is (nog) meer aandacht voor het terugdringen van het aantal ambtshalve aanslagen. Hier is via aanpassing van artikel 67a AWR (losse verzuimboete) al het nodige voor in werking gezet.

Gebrek aan (adequate) toezichtscapaciteit

Knelpunt

Soms moet worden vastgesteld dat het door de Belastingdienst uitgeoefende toezicht niet altijd even adequaat is cq kan zijn. Dit wordt veroorzaakt doordat we voor bepaalde zaken niet of voldoende capaciteit beschikbaar hebben en/of de kwaliteit van het toezicht te wensen overlaat.

Voorbeelden zijn de 'grensbedragen' in selectiemodules, het doorselecteren van uitworp, het alleen behandelen van een aangifte op de uitworpreden ipv een integraal, het werken met een negatieve norm in de OB, grensbedragen bij correctieberichten LH, massaliteit in VAR en BPM-processen, etc etc.

Keuzes maken in wat we doen en wat we (bewust) laten liggen is onvermijdelijk. Handhavingsregie is hierbij leidend. (Toch) kan dit extern en intern tot commentaar aanleiding geven.
Extern kan het (gepercipeeerde) gebrek aan adequaat toezicht leiden tot marktverstoring en kan ervoor zorgen dat de 'goede belastingplichtige' mede daardoor minder compliant wordt en de niet-compliante belastingplichtige niet gecorrigeerd wordt in zijn gedrag. Er is dan geen sprake van een level playing-field voor alle belastingplichtigen. Mede hierdoor kan de compliance dalen.
Intern bestaat het risico dat medewerkers het idee hebben dat 'er geen toezicht'meer wordt uitgeoegend en dat we daardoor "heel veel geld' laten liggen.

Dit zijn zowel politieke - als publicitaire risico's. Wanneer we als Belastingdienst niet de toegezegde (extra) opbrengsten binnenhalen, dan worden we daar politiek op aangesproken. Het gebrek aan goede toezichtactiviteiten leidt nu al tot publicaties in kranten, tijdschriften en blogs en daarvan afgeleid tot kamervragen.

Omvang

In financieel opzicht is het lastig om een inschatting van het belang te maken. Wel kennen we vanuit de steekproef particulieren een beeld van het nalevingstekort.

Oplossing

Wettelijk

Sommige wetgeving is arbeidsintensief omdat het feitenrelaas dat aan de fiscale regeling ten grondslag ligt, lastig te controleren is. Dat vraagt om meer aandacht voor de uitvoerbaarheid van wetgeving.

Toezicht

Zie mogelijkheden in discussiememo "Sterk toezicht door gerichter kiezen en doorpakken".

Fraudepatroon: IH Doorselecteren en alleen uitworpredenen behandelen		
Beschrijving	IH: Doorselecteren ("Plopbakken") en alleen uitworpredenen behandelen ipv integraal (object versus subjectgericht)	
Probleem	Ernst	
	Urgentie	In bewerking
Oorzaak	Aanleiding	In bewerking
	Tekortkoming	In bewerking
Detectie	• In bewerking	
Preventie	• In bewerking	
Aanpak	• In bewerking	
Samenloop		
Facilitators	• In bewerking	

Fraudepatroon: IH: VT-fraude en 'doorloop'/waterbed-effect naar positieve VA/DA's en bezwaren		
Beschrijving	IH: VT-fraude en 'doorloop'/waterbed-effect naar positieve VA/DA's en bezwaren	
Probleem	Ernst	
	Urgentie	In bewerking
Oorzaak	Aanleiding	In bewerking
	Tekortkoming	In bewerking
Detectie	• In bewerking	
Preventie	• In bewerking	
Aanpak	• In bewerking	
Samenloop		
Facilitators	• In bewerking	

Fraudepatroon: IH: excessieve renteaftrek en NIG-base		
Beschrijving	**IH: excessieve renteaftrek en NIG-base**	
Probleem	Ernst	
	Urgentie	In bewerking
Oorzaak	Aanleiding	In bewerking
	Tekortkoming	In bewerking
Detectie	• In bewerking	
Preventie	• In bewerking	
Aanpak	• In bewerking	
Samenloop		
Facilitators	• In bewerking	

Fraudepatroon: - LH: “buitenlandse uitzendbureau’s”, CAO's 15b problematiek		
Beschrijving	LH: “buitenlandse uitzendbureau's”, CAO's 15b problematiek	
Probleem	Ernst	
	Urgentie	In bewerking
Oorzaak	Aanleiding	In bewerking
	Tekortkoming	In bewerking
Detectie	• In bewerking	
Preventie	• In bewerking	
Aanpak	• In bewerking	
Samenloop		
Facilitators	• In bewerking	

Fraudepatroon: BTW: carrousel, negatieve norm balansschulden OB, gemeenten		
Beschrijving	- BTW: carrousel, negatieve norm balansschulden OB, gemeenten	
Probleem	Ernst	
	Urgentie	In bewerking
Oorzaak	Aanleiding	In bewerking
	Tekortkoming	In bewerking
Detectie	• In bewerking	
Preventie	• In bewerking	
Aanpak	• In bewerking	
Samenloop		
Facilitators	• In bewerking	

Fraudepatroon: Invordering: aanpak excessieve 'wanbetalers'		
Beschrijving	- Invordering: aanpak excessieve 'wanbetalers'.	
Probleem	Ernst	
	Urgentie	In bewerking
Oorzaak	Aanleiding	In bewerking
	Tekortkoming	In bewerking
Detectie	• In bewerking	
Preventie	• In bewerking	
Aanpak	• In bewerking	
Samenloop		
Facilitators	• In bewerking	

Fraudepatroon: VPB: APA/ATR-praktijk, transferpricing, "Nederland belastingparadijs		
Beschrijving	VPB: APA/ATR-praktijk, transferpricing, "Nederland belastingparadijs" - RD	
Probleem	Ernst	
	Urgentie	In bewerking
Oorzaak	Aanleiding	In bewerking
	Tekortkoming	In bewerking
Detectie	• In bewerking	
Preventie	• In bewerking	
Aanpak	• In bewerking	
Samenloop		
Facilitators	• In bewerking	

Fraudepatroon: Autodossier: BPM, PGA, oldtimers, autorijscholen		
Beschrijving	- Autodossier: BPM, PGA, oldtimers, autorijscholen	
Probleem	Ernst	
	Urgentie	In bewerking
Oorzaak	Aanleiding	In bewerking
	Tekortkoming	In bewerking
Detectie	• In bewerking	
Preventie	• In bewerking	
Aanpak	• In bewerking	
Samenloop		
Facilitators	• In bewerking	

Fraudepatroon: VAR/ZZP		
Beschrijving	VAR/ZZP	
Probleem	Ernst	
	Urgentie	In bewerking
Oorzaak	Aanleiding	In bewerking
	Tekortkoming	In bewerking
Detectie	• In bewerking	
Preventie	• In bewerking	
Aanpak	• In bewerking	
Samenloop		
Facilitators	• In bewerking	

Fraudepatroon: PGB's		
Beschrijving	PGB's	
Probleem	Ernst	
	Urgentie	In bewerking
Oorzaak	Aanleiding	In bewerking
	Tekortkoming	In bewerking
Detectie	• In bewerking	
Preventie	• In bewerking	
Aanpak	• In bewerking	
Samenloop		
Facilitators	• In bewerking	

Fraudepatroon: 'Grensbedragen' in diverse selectiemodules c.a.		
Beschrijving	'Grensbedragen' in diverse selectiemodules c.a.	
Probleem	Ernst	
	Urgentie	In bewerking
Oorzaak	Aanleiding	In bewerking
	Tekortkoming	In bewerking
Detectie	• In bewerking	
Preventie	• In bewerking	
Aanpak	• In bewerking	
Samenloop		
Facilitators	• In bewerking	

Fraudepatroon: VOW - onterecht uitgeschreven ondernemers		
Beschrijving	VOW - onterecht uitgeschreven ondernemers	
Probleem	Ernst	
	Urgentie	In bewerking
Oorzaak	Aanleiding	In bewerking
	Tekortkoming	In bewerking
Detectie	• In bewerking	
Preventie	• In bewerking	
Aanpak	• In bewerking	
Samenloop		
Facilitators	• In bewerking	

Fraudepatroon: Werkgevers MKB grootste taxgap		
Beschrijving	Werkgevers MKB grootste taxgap	
Probleem	Ernst	
	Urgentie	In bewerking
Oorzaak	Aanleiding	In bewerking
	Tekortkoming	In bewerking
Detectie	• In bewerking	
Preventie	• In bewerking	
Aanpak	• In bewerking	
Samenloop		
Facilitators	• In bewerking	

Fraudepatroon: Dieprode voorraden bij MKB en PDB		
Beschrijving	Dieprode voorraden bij MKB en PDB	
Probleem	Ernst	
	Urgentie	In bewerking
Oorzaak	Aanleiding	In bewerking
	Tekortkoming	In bewerking
Detectie	• In bewerking	
Preventie	• In bewerking	
Aanpak	• In bewerking	
Samenloop		
Facilitators	• In bewerking	

Fraudepatroon: ROC's /Zorginstellingen / lokaal verschillend opgepakt / EBU		
Beschrijving	ROC's /Zorginstellingen / lokaal verschillend opgepakt / EBU	
Probleem	Ernst	
	Urgentie	In bewerking
Oorzaak	Aanleiding	In bewerking
	Tekortkoming	In bewerking
Detectie	• In bewerking	
Preventie	• In bewerking	
Aanpak	• In bewerking	
Samenloop		
Facilitators	• In bewerking	